

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра зарубіжної літератури



**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Перший проректор  
Майя ШКОЛАСВА

» 28 2023 р.

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія зарубіжної літератури

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський)**

Галузь знань: **03 Гуманітарні науки**

Спеціальність **035 Філологія**

Спеціалізація **035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька**

Освітньо-професійна програма

**Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька**

ОНУ  
2023


Робоча програма навчальної дисципліни ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (Зарубіжна література першої половини ХХ ст.: Реалізм – нові художні течії ХХ ст.). – Одеса: ОНУ, 2023. – 13 с.

Розробники: Абабіна Н.В., к.філол.н., доцент кафедри зарубіжної літератури; Садовська Ю. В., к.філол.н., доцент кафедри зарубіжної літератури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри зарубіжної літератури

Протокол № 1 від. “28” “08” 2023 р.

Завідувач кафедри  Валентина СИЛАНТЬЄВА

Погоджено з гарантом ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька  Інесса АЗАРОВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. “29” “08” 2023р.

Голова НМК  Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури

Протокол № \_\_\_ від. “\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури

Протокол № \_\_\_ від. “\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

## 1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 2/2  годин – 60/60  змістових модулів – 1/1	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки  Спеціальність: 035 Філологія  Спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька  Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	<b>Обов’язкова</b>	
		<b>Рік підготовки:</b>	
		3-й	4-й
		<b>Семестр</b>	
		6-й	8-й
		<b>Лекції</b>	
		14 год.	8 год.
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		10 год.	4 год.
		<b>Лабораторні</b>	
		<b>Самостійна робота</b>	
		36 год.	48 год.
		<b>Форма підсумкового контролю</b>	
		іспит	робочим навчальним планом не передбачений

## 2.Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета курсу:** розглянути основи та закономірності мислення першої половини ХХ століття, наявні у західноєвропейській та американській літературах у контексті безперервного розвитку світової літератури.

**Завдання:** представити типи аналізу запропонованих для читання художніх текстів; розкрити специфічні принципи аналізу західноєвропейської та американської літератури першої половини ХХ століття, загальні закономірності літературного процесу, показати його особливості в національному вирішенні проблем буття.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

**Інтегральна компетентність:** Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у

процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

#### **Загальні компетенції:**

**ЗК01.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

**ЗК02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

**ЗК06.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК07.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

**ЗК10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ЗК11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

**ЗК12.** Здатність до представлення складної комплексної інформації з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

**ЗК13.** Здатність здійснювати навчально-дослідницьку та/або науково-дослідницьку діяльність на належному рівні.

#### **Спеціальні компетентності:**

**СК01.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

**СК05.** Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

**СК07.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та усного і письмового фахового перекладу з німецької мови українською, з української мови німецькою.

**СК08.** Здатність вільно і усвідомлено оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

**СК10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, спеціальний філологічний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

#### **Програмні результати:**

**ПР 04.** Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

**ПР 13.** Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художніх літератур, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

*знати:*

- особливості розвитку літератури першої половини ХХ століття
- основи та закономірності мислення вказаного періоду
- специфічні принципи аналізу західноєвропейської та американської літератури першої половини ХХ століття

*вміти:*

- опрацювати та аналізувати вказані у списку джерела та додаткові з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати
- аналізувати запропоновані для читання художні тексти
- розкривати закономірності літературного процесу в національному вирішенні проблем буття
- розрізнити у творчості авторів типові елементи реалізму ХХ ст. та індивідуальні досягнення, пов'язані з проблемами національного становлення

### **3.Зміст навчальної дисципліни**

#### **Змістовий модуль 1**

#### **Літературна ситуація в кінці ХІХ – на початку ХХ століття у Європі та США**

##### **Тема 1. Загальна характеристика літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ ст. Нові форми реалізму та модерністська естетика.**

Хронологічні рамки періоду (кінець ХІХ – 20-ті рр. ХХ ст.). Естетичний плюралізм, співіснування багатьох течій (реалізм, декаданс та естетизм, неоромантизм, символізм, експресіонізм). Реалізм як домінанта літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ ст.

Модернізм як напрям у мистецтві першої половини ХХ ст. Витоки модернізму. Вплив філософії А.Бергсона, школи психоаналізу З.Фрейда, аналітичної філософії К. Юнга на формування модернізму. Провідні риси модерністської естетики.

Німецькомовна література кінця ХІХ – початку ХХ ст. Різноманітні представники німецькомовної літератури (Німеччина, Австрія, Чехія, Швейцарія). Формування нової моделі світу і концепції людини.

##### **Тема 2. Естетика модернізму в англійській літературі.**

Естетизм в англійській літературі кінця ХІХ ст. У. Пейтер та Д. Рьоскін як засновники теоретичного естетизму. О. Уайльд – теоретик та практик естетизму як складової модернізму.

Теоретичні роботи О. Уайльда «Занепад мистецтва брехні», «Пензль, перо та отрута», «Істина масок» та основні їх положення. Роман «Портрет Доріана Грея» як філософсько-символістський естетський твір.

Літературна ситуація в Англії 1910–1930-х рр. Англійська літературна «психологічна школа», творчість Дж. Джойса, В. Вульф та Г. Лоуренса (огляд). Відтворення принципів модерністської естетики у спадщині письменників. Теорія та практика В. Вульф. Романи «Місіс Деллоуей» (1925), «На маяк» (1927). Естетика «моменту існування». Нові прийоми створення характеру як провідна авторська проблема.

Конфлікт природного і неприродного («механічного») в романах Г. Лоуренса. Утопізм ідей «природного життя», їх невідповідність світу, часу, суспільній свідомості. Символіка і міф у творчості Г. Лоуренса. Романи Лоуренса: «Сини і коханці» (1913); «Веселка» (1915); «Закохані жінки» (1920), «Коханець леді Чаттерлей» (1928).

**Тема 3. Модернізм у французькій літературі. Творчість М. Пруста. Цикл «У пошуках втраченого часу».** Різноманітність і складність французького модернізму. «Потік свідомості», сюрреалізм, дадаїзм, драма абсурду, новий роман. Марсель Пруст як родоначальник французького модернізму, символіст і творець «роману-потуку». «У пошуках втраченого часу» (1913-1927), «людина, що згадує» як центральна фігура твору. Установка на вчення А.Бергсона про інтуїцію як момент «осяяння». Прагнення спонтанного, інтуїтивного осягнення світу за допомогою «мимовільної пам'яті». Особливий тип імпресіоністичності (уривки пам'яті і спогадів як основа дії в романі). Анрі Барбюс, експресіонізм і антивоєнна тема в романі «Вогонь». Естетика експресіонізму. Експресіонізм у мистецтві (група «Міст»). «Вогонь» як синтез можливостей натуралізму, реалізму, експресіонізму. Жанрова багатовекторність твору: а) нарисова розповідь про окопне життя, б) наявність натуралістичних подробиць, пов'язаних з жахом війни; в) присутність ліричного початку, пов'язаного з образом автора. Ставка на «плакатне», експресіоністичне зображення того, що відбувається. «Вогонь війни» як тема, що стала стрижнем літератури про «втрачене покоління».

#### **Тема 4. Література «втраченого покоління».**

Романи про «втрачене покоління» як найяскравіше явище в реалістичній літературі I пол. XX ст. Загальна характеристика літератури "втраченого покоління". Відчуття спустошеності і розгубленості тих, хто вцілів. Принципи відображення подій Першої світової війни у творчості європейських та американських письменників (Е. М. Ремарка, Р. Олдінгтона, Е. Хемінгуей).

Почуття нестійкого життя, що переслідує тих, хто вцілів: роман «Три товариші» (1938) Е.М. Ремарка (одна з частин трилогії «На Западному фронті без змін», «Повернення», «Три товариші»). Логіка мирного життя, соціальні відмінності, майнові відмінності, які можуть зруйнувати фронтове братерство. Чоловіча дружба і любов як останні прихисток уцілілих на війні. Самотня боротьба за право залишатися людиною як головна тема Ремарка.

Трагедія і біль героїв, "спалених" на війні. Антивікторіанський пафос роману "Смерть героя" Річарда Олдінгтона. Тяжіння до натуралізму в зображенні війни. Дегероїзація і деромантизація подій війни.

Творчість Е. Хемінгуей як зразок американської літератури "втраченого покоління" («Фієста», «Прощай, зброе!»). Термін «втрачене покоління» (Гертруда Стайн). Будні війни, бруд війни і відсутність героїчного початку на війні, зображені письменником. Молоді люди, що марнують життя, циніки мимоволі в романі «Фієста» (1926).

Поетика. «Теорія айсберга» у композиційному вирішенні творів Е. Хемінгуей.

#### **Тема 5. Реалізм у німецькій літературі.**

Сімейний роман у німецькому варіанті. Т. Манн і його роман «Буденброки» (1901). Традиційні і нові риси жанру сімейного роману. Загострення соціальних рис, звернення до теми занепаду родини. «Буденброки» як «історія загибелі однієї родини». Розширення діапазону соціального аналізу. Інтелектуальний, ідеологічний план роману. Перипетії бюргерської родини, пов'язані з історичними подіями. Вплив ідей Шопенгауера і Ніцше на світогляд письменника. Концепція дійсності Т. Манна: головним атрибутом людського існування є страждання.

Т. Манн як майстер філософсько-інтелектуального роману. Роман Т. Манна «Чарівна гора» (1924): поєднання рис соціального, психологічного, філософського, сатиричного, побутового роману. Модерністське вирішення проблеми боротьби звільненого духу і плоті. «Чарівна гора» як роман-міф. Новелістика Т. Манна. Новели про митців («Тоніо Крьогер», «Смерть у Венеції», «Маленький пан Фрідеман»).

Творчість Г. Манна. Сатиричний роман Г.Манна «Вірнопідданий». Гротеск як провідний прийом зображення персонажів і принцип побудови сюжету й конфлікту.

#### **Тема 6. Модернізм німецькомовної літератури.**

Базові категорії модерністської естетики. Світ як абсурд і тотальний хаос. Алогізм, індетермінізм, випадковість, суб'єктивізм, інтуїтивізм, аісторизм. Трагічність людського існування. Відчуженість модерністського героя. Герой-аутсайдер.

Творчість Ф. Кафки як одного з найскравіших представників модернізму в західноєвропейській літературі (новела «Перевтілення», романи «Процес», «Замок»). Модернізм у творчості Г. Гессе. «Степовий вовк» (1927) і «Гра у бісер» (1943) як новий етап розвитку філософського роману у Німеччині. Концепція людини і її реалізація у романі «Замок». Абсурд і засоби його створення. Філософсько-етичний зміст роману. Соціальний критицизм Кафки. Принципи реалізації метафори. Проблема провини і покарання в романі «Процес». Семантичні лейтмотиви. Особливості поетики сновидіння. Реальне і фантастичне у творчості Ф. Кафки.

#### Тема 7. Європейська драма кінця XIX – початку XX ст.

Б. Шоу – «творець інтелектуального театру XX століття» (Б. Брехт). Епічне оповідання (а не дія) як основа поетики драм Шоу (п'єси для читання). Дискусія як двигун сюжетної дії. Спонування до роздумів. Б. Шоу як реформатор англійського театру (робота «Квінтесенція ібсенізму», 1891).

Аналітика Б. Шоу, висхідна до Г. Ібсена. Самоіронія і гумор як основні складові драматургії автора. Парадокс як засіб викладу проблему у «відстороненому» вигляді.

«Будинок, де розбиваються серця» (1913–1917): один із варіантів «неприємних п'єс» Шоу. «Пігмаліон» (1914) як «приємна п'єса».

Німецька драма: рух від реалізму до нових форм.

Г. Гауптман як засновник «нової драми» в Німеччині. Багатовекторність шукань (драми соціально-психологічні; трагедії сатиричні; п'єса-буфонада, драматична містерія, драма у віршах). Шлях від натуралізму до неоромантизму й символізму.

«Перед заходом сонця» (1936) як шедевр драматурга.

### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b>Змістовий модуль 1</b>										
<b>Літературна ситуація в кінці XIX – на початку XX століття у Європі та США</b>										
Тема 1. Загальна характеристика літературного процесу кінця XIX – початку XX ст. Нові форми реалізму та модерністська естетика	9	2	2		5	8	2			6
Тема 2. Естетика модернізму в англійській літературі	7	2			5	7				7
Тема 3. Модернізм у французькій літературі. Творчість М. Пруста. Цикл «У пошуках втраченого часу»	10	2	2		6	9	2			7
Тема 4. Література «втраченого покоління»	9	2	2		5	9		2		7
Тема 5. Реалізм у німецькій літературі	7	2			5	9	2			7
Тема 6. Модернізм німецькомовної літератури	9	2	2		5	9		2		7
Тема 7. Європейська драма кінця XIX – початку XX ст.	9	2	2		5	9	2			7
<b>Усього</b>	<b>60</b>	<b>14</b>	<b>10</b>		<b>36</b>	<b>60</b>	<b>8</b>	<b>4</b>		<b>48</b>

## 5. Теми семінарських занять ОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Роман О. Уайльда «Портрет Доріана Грея» як взірць західноєвропейського естетизму	2
2	Тема 4. Література «втраченого покоління» (роман Е.Хемінгуея «Прощавай, зброє!»).	2
3	Тема 6. Творчість Ф. Кафки в контексті модернізму й експресіонізму («Перевтілення», «Замок»)	2
4	Тема 6. Інтелектуальний роман в творчості Г. Гессе («Степовий вовк»).	2
5	Тема 7. Жанрова та художня своєрідність драматургії Б. Брехта: «Матінка Кураж та її діти»	2
<b>ВСЬОГО</b>		<b>10</b>

## ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4. Тема «втраченого покоління» в романі Е. Хемінгуея «Прощавай, зброє!».	2
2	Тема 6. Основні принципи естетики модернізму та їхнє втілення у творчості Ф. Кафки і Г. Гессе.	2
	<b>Усього годин:</b>	<b>4</b>

## 8.Самостійна робота

### ОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва теми / вид роботи	Кількість год
1	ТЕМА 1. Естетика модернізму: течії і напрями – порівняльний аналіз: складання конспекта	5
2	ТЕМА 2. Декаданс і естетизм: співвідношення понять – підготовка до семінару (форма контролю – семінарське заняття)	6
3	ТЕМА 3-4. Історія створення роману Е. Хемінгуея «Прощавай, зброє!» – виступ на семінарі	10
4	ТЕМА 5-6. Модернізм і експресіонізм: співвідношення понять – виступ (форма контролю – семінарське заняття)	10
5	ТЕМА 7. Сутність інтелектуальної драми Б. Шоу – виступ (форма контролю – семінарське заняття)	5
	<b>ВСЬОГО</b>	<b>36</b>

Письмова форма контролю (складання конспекта) та усні виступи мають описовий характер та спрямовані на розвиток аналітичних здібностей студентів; вміння аналізувати літературну ситуацію у зв'язку із культурною, історичною та суспільно-політичною; орієнтуватися у жанровій системі кожного із художніх напрямів. Виконуються студентом в позааудиторний час самостійно із використанням всіх доступних джерел: художніх текстів та критичної літератури за списком (п. 14).

## ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ



№ з/п	Назва теми/ види завдань (як перевіряються)	Кількість годин
1	Тема 1. Основні течії та напрями в літературі періоду межі століть. - порівняльна таблиця	6
2	Тема 2. Особливості неоромантичного героя. - конспект	7
3	Тема 3. Шоу в контексті європейської драматургії (Шоу та Ібсен). - порівняльна таблиця	7
4	Тема 4. Тема «втраченого покоління» у світовій літературі. - реферат	7
5	Тема 5. Типологія літературних напрямів, методів, стилів ХХ ст. - порівняльна таблиця	7
6	Тема 6. Принципи естетики модернізму. Етапи розвитку модернізму. - реферат	7
7	Тема 7. Використання сатири і гротеску в антиутопії. - цитатна добірка	7
	<b>РАЗОМ</b>	<b>48</b>

### 9.Методи навчання

словесні: лекція, пояснення, дискусія, бесіда, постановка й обговорення проблемних питань, інструктаж;

наочні: ілюстрації, презентації; відеоматеріали;

практичні: семінарські заняття, виконання самостійних завдань, робота в науковій бібліотеці, мережі Інтернет.

### 10.Форми контролю і методи оцінювання

Поточний і періодичний контроль: усне опитування, контрольна тестова робота, оцінювання активності на семінарі.

Підсумковий: на очному – іспит, на заочному – навчальним планом не передбачено

### КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє системними знаннями про нові художні течії ХХ ст. та суттєві їх ознаки, оперує фактами та відомостями; глибоко та всебічно розкриває жанри і стилі, чільних представників та художні явища вказаного періоду; демонструє високі знання про розвиток і значення цього періоду у світовому літературному процесі, самостійно знаходить додаткову інформацію з основної і додаткової літератури та використовує її при виявленні причинно-наслідкових зв'язків у розвитку даної епохи; під час усних	вільно використовує набуті теоретичні знання на семінарських заняттях; глибоко та всебічно аналізує й інтерпретує художні твори кінця ХІХ – початку ХХ ст., аргументовано обирає вид аналізу та виявляє загальні та відмінні тенденції в них; формує висновки і узагальнення стосовно їхньої специфіки й місця в літературному процесі; проявляє творчий підхід та ініціює нові шляхи розв'язання літературних проблем,

	виступів та письмових відповідей вільно, самостійно та аргументовано аналізує проблему формування нових течій і напрямів	використовуючи при цьому основну та додаткову літературу; зразково виконує контрольні тестові завдання; може оцінити результати власної практичної діяльності
Добре	досить повно володіє знаннями про нові художні течії ХХ ст. та суттєві їх ознаки; під час усних виступів та письмових відповідей обґрунтовано розкриває еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художніх явищ вказаного періоду, використовуючи при цьому здебільшого основну літературу; при аналізі літературного процесу не вистачає достатньої глибини та аргументації; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує отримані знання, але допускає при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки	має стійкі навички аналізу художнього твору, може визначити загальні й відмінні тенденції різних текстів даної епохи, але в основному застосовує стандартні види аналізу; більшість тестових завдань виконує правильно
Задовільно	володіє знаннями про нові течії початку ХХ ст. на репродуктивному рівні або відтворює певну частину даного матеріалу з елементами логічних зв'язків; визначає представників, але має значні ускладнення під час виділення суттєвих ознак творчості авторів, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	під час виділення суттєвих ознак епохи має ускладнення; у процесі аналізу художнього твору проявляє елементарні, нестійкі навички; правильно виконує половину контрольних тестових завдань; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків виявляє непослідовність
Незадовільно з можливістю повторного складання	матеріалом з теорії нових напрямів і течій володіє поверхово; еволюцію жанрів, стилів та художніх явищ розкриває безсистемно; не може обґрунтувати та аргументовано пояснити проблему формування нового світосприйняття; допускає суттєві помилки під час відповіді.	зміст прочитаних текстів відтворює погано, недостатньо розкриває їх сутність; уміння та навички аналізу творів відсутні, тому тексти аналізує фрагментарно, без узагальнень та висновків, допускає при цьому суттєві неточності; окремі тестові завдання виконує за допомогою викладача
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє матеріалом про нові художні течії початку ХХ ст.	виконує лише елементи аналізу твору та тестових завдань, потребує постійної допомоги викладача

## 11. Питання для підсумкового/поточного контролю

1. Характеристика основних течій кінця ХІХ – початку ХХ ст.
2. Реалізм як домінанта літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ ст.
3. Різонаціональні представники німецькомовної літератури.
4. Жанрові особливості роману Г. Манна «Вірнопідданий».
5. «Чарівна гора» Т. Манна як приклад філософсько-інтелектуального роману.
6. Проблематика і тип героя в новелі Т. Манна (за вибором студента)
7. «Процес» (або «Замок») Ф. Кафки в контексті експресіонізму.

8. Проблема відчуженої особистості в новелі Ф. Кафки «Перевтілення».
9. Тип героя у романі Ф. Кафки (за вибором студента).
10. Проблематика і поетика п'єси Б. Шоу «Дім, де розбиваються серця».
11. Проблематика і поетика драми Г. Гауптмана «Перед заходом сонця».
12. Роман Г. Гессе «Степовий вовк» як модерністський роман.
13. Тип героя у романі Г. Гессе «Степовий вовк».
14. Сюжет і композиція роману Г. Гессе «Степовий вовк».
15. «Улісс» Дж. Джойса як модерністський роман. Аналіз обраного епізоду.
16. Проблематика роману Дж. Голсуорсі «Власник».
17. «Втрачене покоління» в романі Е.М. Ремарка «На Західному фронті без змін» .
18. Проблематика і поетика новел В. Вулф ( 2 новели за вибором).
- 20 . Художні особливості роману Е. Хемінгуея («Прощавай, зброе!» або «Фієста» )
21. Тип героя у романі А.Барбюса «Вогонь».
- 22 . Система персонажів у романі М. Пруста («У бік Свана»)
23. «Будденброки» Т. Манна як німецький сімейний роман.
24. Система персонажів у романі Т. Манна «Будденброки».
25. Проблематика роману Т. Манна «Будденброки».
26. Принципи відображення подій Першої світової війни у творчості європейських та американських письменників (Е. М. Ремарка, Р. Олдінгтона, Е. Хемінгуея).
27. О. Уайльд – теоретик та практик естетизму як складової модернізму.
28. Літературна ситуація в Англії 1910–1930-х рр.
29. Різноманітність і складність французького модернізму.
30. Загальна характеристика літератури "втраченого покоління".«Теорія айсберга».
31. Роман О. Уайльда «Портрет Доріана Грея» як взірець західноєвропейського естетизму.
32. Нові форми реалізму та модерністська естетика літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ ст.
33. Німецькомовна література кінця ХІХ – початку ХХ ст.: проблематика, жанри, своєрідність.
34. Формування нової моделі світу і концепції людини у німецькомовній літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст.
35. Різноманітні представники німецькомовної літератури (Німеччина, Австрія, Чехія, Швейцарія) кінця ХІХ – початку ХХ ст.
36. Базові категорії модерністської естетики німецькомовної літератури.
37. Конфлікт природного і неприродного в романах Г. Лоуренса (аналіз одного роману на вибір) .
38. Символіка і міф у творчості Г. Лоуренса («Коханець леді Чаттерлей»).
39. Теоретичні роботи О. Уайльда («Занепад мистецтва брехні», «Пензль, перо та отрута», «Істина масок») та основні їх положення.
40. Марсель Пруст як родоначальник французького модернізму, символіст і творець «роману-поток» (цикл «У пошуках втраченого часу»).

## 12.Розподіл балів, які отримують студенти

### ОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Поточний контроль передбачає оцінювання за 5 семінарів. Періодичний контроль проводиться у вигляді бланкового тестування за Т1–7.

Усі види контролю (включаючи іспит) оцінюються в межах 100 б. кожна. Загальна оцінка – це середнє арифметичне усіх видів контролю.

Поточний контроль					Періодичний контроль (тестування)	Підсумковий контроль (іспит)	Фінальна оцінка
С1	С2	С3	С4	С5			
100	100	100	100	100	100	100	100

### Приклад білета

1. Формування нової моделі світу і концепції людини у літературі кінця XIX – початку XX ст.

2. «Будденброки» Т. Манна як німецький сімейний роман.

## ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Поточний контроль									Періодичний контроль (тестування)
T1 с.р.	T2 с.р.	T3 с.р.	T4 с.р.	T5 с.р.	T6 с.р.	T7 с.р.	C1	C2	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
85-89	<b>B</b>	добре	
75-84	<b>C</b>		
70-74	<b>D</b>		
60-69	<b>E</b>	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

### 13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (Зарубіжна література першої половини XX ст.: Реалізм – нові художні течії XX ст.). Одеса: ОНУ, 2023. 13 с.
2. Силабус навчальної дисципліни ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (Зарубіжна література першої половини XX ст.: Реалізм – нові художні течії XX ст.).
3. Плани семінарських занять з курсу «Зарубіжна література» для студентів факультету РГФ та філологічного факультету. Укладачі: Силантьєва В. І., Абабіна Н. В., Бежан О. А. та ін. Навчальне видання. Одеса : Астропринт, 2014. 246 с.
4. Списки художніх текстів з курсу «Зарубіжна література» для студентів факультету РГФ. Укладачі: Силантьєва В. І., Абабіна Н. В., Бежан О. А. та ін. Одеса : Астропринт, 2014. 72 с.

### 14. Рекомендована література

#### Основна

1. Ващенко Ю. А. Історія зарубіжної літератури кінця XIX – початку XX століття : навчальний посібник для студентів / Ю. А. Ващенко, І. Р. Мурадова. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 188 с.

2. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навчальний посібник. Київ, 2011. URL: [https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko\\_Halyna/Istoriia\\_zarubizhnoi\\_literatury\\_KhKh\\_stolittia/](https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko_Halyna/Istoriia_zarubizhnoi_literatury_KhKh_stolittia/)
3. Історія зарубіжної літератури межі ХІХ-ХХ століть: навч.-метод посіб. для студ./ Ю.В.Вишницька, Т.І.Тверітінова; Київський університет імені Бориса Грінченка, Гуманітарний інститут. К., 2013. 214 с.
4. Помазан І.О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Х., 2016. URL: [https://nuu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Pomazan\\_IZL\\_RP-3\\_Pidruchnik\\_XX\\_st.pdf](https://nuu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Pomazan_IZL_RP-3_Pidruchnik_XX_st.pdf)

### Додаткова

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. – 2-е вид., допов. Львів: Літопис, 2002. 832 с.
2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа. К.: Факт, 2007. 720 с.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник. К. : Либідь, 2005. 460 с.
4. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття : навчальний посібник. К., 2007. 400 с. URL: [http://www.kafedragum-artcollege.edu.km.ua/Files/downloads/308686\\_0499D\\_davidenko\\_g\\_y\\_chayka\\_o\\_m\\_istoriya\\_zarubizhno\\_literaturi\\_xix.pdf](http://www.kafedragum-artcollege.edu.km.ua/Files/downloads/308686_0499D_davidenko_g_y_chayka_o_m_istoriya_zarubizhno_literaturi_xix.pdf)
5. Денисова Т. Н. Історія американської літератури / НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
6. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ ст. Ч. 2. Зарубіжна література. – Луцьк: Вежа, 1999. 154 с.
7. Наливайко Д.С. Про співвідношення „декадансу”, „модернізму”, „авангардизму” // Слово і час. 1997. № 11-12.
8. Ніцше Ф. Так казав Заратустра; Жадання влади / Пер. з нім. А. Онишка, П. Тарашука. К.: Основи, 2003. 415 с.

### Художні твори

- Т. Манн. Будденброки. Чарівна гора. Новели (за вибором)  
 Г. Манн. Вірнопідданий.  
 Ф. Кафка. Процес. Замок. Перевтілення.  
 Г. Гессе. Степовий вовк. Гра у бісер.  
 Е.М. Ремарк. На Західному фронті без змін. Три товарищі.  
 Г. Гауптман. Перед заходом сонця.  
 О. Уайльд. Портрет Доріана Грея.  
 Дж. Голсуорсі. Сага про Форсайтів (с. 1 «Власник»)  
 Б. Шоу. Дім, де розбиваються серця.  
 Дж. Джойс. Улісс (епізоди).  
 В. Вулф. Місіс Деллоуей.  
 Д. Г. Лоуренс. Коханець леді Чаттерлей.  
 Е. Хемінгуей. Прощавай, зброе! Фієста.  
 А. Барбюс. Вогонь.  
 М. Пруст. У пошуках утраченого часу (роман за вибором).

### 15. Електронні інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ОНУ:

- загальний електронний каталог НБ ОНУ – <http://lib.onu.edu.ua/ru/elektronnyj-katalog/>
- інформаційно-бібліографічний відділ НБ ОНУ – <http://lib.onu.edu.ua/ru/virtualnaya-spravochnaya-sluzhba/>

Електронна бібліотека "УКРАЇНКА" <http://irbis-nbuv.gov.ua>

Електронна бібліотека дисертацій <https://www.dissercat.com>

Електронні підручники з зарубіжної літератури для вузів – <http://www.gumfak.ru/zarub.shtml>